

Besluit strekkende tot het verlengen van de accreditatietermijn tot in totaal zes jaar van de opleiding hbo-bachelor Kunst en Economie van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

datum	Gegevens	
30 januari 2015	Naam instelling	: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
onderwerp	Naam opleiding	: hbo-bachelor Kunst en Economie (240 ECTS)
Definitief besluit	Datum aanvraag	: 21 juli 2014
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	: voltijd
Kunst en Economie van de	Afstudeerrichtingen	: Theatre Management
Hogeschool voor de Kunsten		Visual Art and Design Management
Utrecht		Music Management
(003211)		Arts and Media Management
uw kenmerk		Event Management
14.10.07/CvB	Locatie opleiding	: Utrecht
ons kenmerk	Datum goedkeuren panel	: 17 maart 2014
NVAO/20150127/ND	Datum locatiebezoek	: 8 mei 2012
bijlagen	Datum visitatierapport	: 26 september 2012
3	Accreditatiebesluit NVAO	: Besluit van 15 januari 2013 looptijd accreditatie van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016
	Datum locatiebezoek UOB ¹	: 25 april 2014
	Datum visitatierapport	: 5 juli 2014

Aanvullende informatie

De opleiding is in eerste instantie beoordeeld volgens het kader van de beperkte opleidingsbeoordeling. Dit heeft geresulteerd in het besluit van de NVAO van 15 januari 2013 waarbij accreditatie is verleend met als looptijd 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016. Vervolgens is de opleiding aanvullend beoordeeld op 25 april 2014 op basis van de uitgebreide opleidingsbeoordeling. Daarbij beoordeelde het panel de standaarden die het al op 8 mei 2012 had beoordeeld niet opnieuw.

¹ UOB = uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).
- Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).
- NVAO | Protocol aanvullende beoordeling |17 juni 2013.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapporten deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het eerste visitatiepanel van 26 september 2012

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

1. Beoogde eindkwalificaties: voldoende

De opleiding baseert zich op het in nauw overleg met het werkveld vastgestelde beroepsprofiel en op de daaruit voortgekomen domeincompetenties. Dit acht het panel van groot belang, daar de opleiding als economische opleiding in de kunstvakopleidingen uniek is in Nederland c.q. de wereld. Het panel heeft geconstateerd, dat de opleiding daarover nog steeds veel contact onderhoudt met het werkveld, waaronder met een zeer betrokken Raad van Advies. In deze Raad hebben vertegenwoordigers van alle vijf de specialisaties zitting. De opleiding zorgt er zodoende voor dat het profiel actueel is en blijft. Ook de vergelijking die de opleiding heeft gemaakt, en nog steeds maakt, met collega-instituten in het buitenland, is in dit geval wezenlijk.

Door de koppeling van de eindcompetenties met de Dublin-descriptoren borgt de opleiding dat de competenties voldoen aan de internationale standaard voor het bachelorniveau. Het panel acht het, evenals het werkveld, van belang dat de opleiding haar voornemen de 'k' van kunst en de 'e' van economie in balans te brengen zodanig uitvoert, dat er naast kwalitatief kunstmanagement en -ondernemerschap meer aandacht is voor bedrijfseconomische en financiële aspecten in de competenties. Het BBA-profiel Bachelor of Business Administration, waarbij de opleiding volgend jaar zal aansluiten, verlegt de balans meer in de richting van bedrijfseconomische en financiële aspecten en biedt de opleiding hierbij houvast. Ook het vastleggen van een Body of Knowledge acht het panel belangrijk. De opleiding is in 2011 gestart met het expliciteren van de Body of Knowledge en deze is inmiddels voor elk studiejaar op papier gezet.

Op dit moment komt het panel tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard. Zodra de opleiding de bedrijfseconomisch/financiële aspecten sterker heeft verankerd in de competenties en de Body of Knowledge heeft besproken met het werkveld, en deze heeft geïmplementeerd in het programma, kan het oordeel op termijn wijzigen in een 'goed'.

2. Onderwijsleeromgeving: voldoende

Het panel is van oordeel, dat het programma de studenten de mogelijkheid biedt de beoogde competenties te ontwikkelen. De opleiding heeft in een duidelijke competentiematrix aangetoond dat alle competenties/beroepstaken meerdere malen aan de orde komen. Deze zijn ook in de modulebeschrijvingen inzichtelijk gemaakt. Het panel is positief over de sterke koppeling van het programma aan de actuele beroepspraktijk, over het integraal aanbieden van theorie en praktijk en over het feit dat studenten al vanaf het

Pagina 3 van 12 eerste studiejaar via probleemgestuurd onderwijs, cases, opdrachten, kleine en grote projecten en korte en langere stages met de praktijk in aanraking komen. Het panel vindt bijvoorbeeld 'Trends' in het tweede studiejaar een zeer interessant en relevant project, waarin studenten in groepen niet alleen een eigen onderneming (leren) opzetten, maar deze onderneming ook presenteren aan (financiële) experts in het werkveld. De stevige verankering in het programma van met name creatief ondernemerschap, acht het panel essentieel. De opleiding besteedt ook voldoende aandacht in het programma aan het (leren) doen van onderzoek. Alleen het uitvoeren van kwantitatief onderzoek binnen de onderzoekslijn zou nog meer aandacht mogen krijgen. Door de studenten al vanaf het tweede studiejaar te laten kiezen voor een specialisatie, zorgt de opleiding ervoor dat de studenten zoveel mogelijk kennis en ervaring kunnen opdoen van en in dit specifieke werkveld.

Voor met name vwo'ers mag het programma nog wel dieper/zwaarder worden. De opleiding zou voor deze groep meer uitdaging in het programma kunnen creëren. Ook de internationale dimensie van de opleiding mag nog verder uitgebouwd.

De opleiding hanteert een duidelijke intakeprocedure. Door de decentrale selectie zorgt de opleiding ervoor dat alleen potentieel geschikte kandidaten starten met de opleiding. Als de studenten eenmaal zijn toegelaten zorgt de opleiding voor voldoende, adequate begeleiding o.a. door de inzet van tutores en begeleiders bij de projecten, de stages en het 'Final Project'.

De voorzieningen die de opleiding nodig heeft om het programma te verzorgen, voldoen. De kwaliteit rondom roosters, cijfers en de communicatie hierover, verdient nog steeds veel aandacht. De opleiding is hiermee bezig.

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een toegewijd en enthousiast team met deskundige docenten dat een breed en samenhangend programma verzorgt.

De hoofddocenten en gastdocenten zorgen voor een enorme meerwaarde, doordat zij werkzaam zijn in het werkveld en voor de studenten fungeren als boegbeeld en rolmodel. Studenten zijn over het algemeen zeer tevreden over de kwaliteit van de docenten en de sfeer in de opleiding.

Het feit, dat het panel positief is over het personeel en over de sterke koppeling van het programma aan de actuele beroepspraktijk had kunnen leiden tot een oordeel 'goed'. Maar er is een aantal aspecten in het programma en in de organisatie waaraan de opleiding nog dient te werken. Die acht het panel van dusdanig belang, dat zij nu nog uitkomt op een oordeel 'voldoende' voor deze standaard. Het betreft de verzwaring/verdieping van het programma voor een deel van de studenten, het uitvoeren van kwantitatief onderzoek, het uitbouwen van de internationale dimensie en de kwaliteit van de roosters, cijfers en communicatie hierover, die voor de studenten van groot belang zijn.

3. Toetsing en beoordeling: voldoende

Het panel is van oordeel, dat de opleiding zorgt voor een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier van toetsen en beoordelen. Om te toetsen of de student de vereiste competenties beheerst, maakt de opleiding gebruik van verschillende soorten toetsen die passen bij de vijf leerlijnen. De opleiding betreft het werkveld bij de beoordeling, door aan vertegenwoordigers een advies over de kwaliteit van het geleverde product en/of de presentatie te vragen.

De toetscriteria die de opleiding hanteert zijn beschreven in de programmaboeken. Het is goed dat de opleiding nu de beoordelingscriteria van alle toetsen verder aanscherpt, zodat

Pagina 4 van 12 de docenten minder ruimte hebben voor eigen interpretatie. De nieuwe beoordelingsformulieren voor het 'Final Project' acht het panel al helder.

Het panel is van oordeel, dat de studenten in de afstudeerwerkstukken hbo-niveau hebben aangetoond. Een afstudeerwerkstuk beoordeelde het panel als twijfelachtig.

Er is nog wel een aantal aandachtspunten voor het uitvoeren van het onderzoek. Bepaalde studenten moeten meer aandacht besteden aan het gebruik van het theoretisch kader, het uitwerken van de relevante bedrijfseconomische aspecten, of het raadplegen van anderstalige literatuur. Hierdoor kan het niveau van hun afstudeerwerkstukken hoger worden. De opleiding heeft gemeld dat zij daarmee al bezig is.

Het positieve oordeel van het panel over het gerealiseerde niveau wordt bevestigd door vertegenwoordigers vanuit het werkveld – die meldden over het algemeen zeer tevreden te zijn over de afgestudeerden – en wordt ondersteund door onderzoek waaruit blijkt dat veel afgestudeerden werkzaam zijn in de creatieve industrie in verschillende functies.

Vanwege het feit dat het panel het gerealiseerde niveau zwaar vindt wegen binnen deze standaard, dat het panel nog aandachtspunten ziet om het niveau in de afstudeerwerkstukken te verhogen en vanwege het feit dat de opleiding nog werkt aan het verbeteren van de beoordelingsformulieren, komt het panel tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Algemene conclusie: voldoende

Het panel acht de opleiding Art and Economics een ruim voldoende opleiding, die het niveau van een voldoende ontstijgt. De zaken die in de optiek van het panel nog aandacht behoeven staan een oordeel 'goed' echter nog in de weg.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna: het auditteam).

Standaarden 6 en 12

Het auditteam beoordeelt het tutoraat en de andere vormen van studiebegeleiding zoals de begeleiding door de stagesupervisor en de begeleiding bij het Final Project in het licht van de borging van de studievoortgang positief. De (HKU-brede) voorzieningen voor studenten met een beperking zijn adequaat. Het auditteam acht de extra begeleiding binnen de opleiding van dyslectische studenten in het zogenoemde 'dyslexieklasje' een sterk punt.

De informatievoorziening over de studie – moduulbeschrijvingen, projectverslagen, studieresultaten, roosters, algemene informatie over inschrijving, toelating, studieovertraging en-onderbreking, studeren in het buitenland etc. - is op hoofdlijnen in orde. Het auditteam heeft geconstateerd dat er binnen de hogeschool en de opleiding de nodige aandacht is voor de interne communicatie en online dienstverlening. Het is essentieel voor de studievoortgang dat de opleiding ervoor zorgt dat de aandachtspunten die er nu nog zijn zoals het vinden van alle informatie op één plek, het tijdig nakijken van toetsen en invoeren van gegevens in Osiris en het aantal roosterwijzigingen op korte termijn zijn opgelost/verdwenen.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor de standaarden 6 en 12.

Standaard 8

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding een effectief personeelsbeleid voert. Daarmee zorgt zij ervoor dat zij voor de uitvoering van het programma steeds voldoende en de juiste medewerkers in huis heeft voor het aanbieden van het onderwijs in de vijf afstudeerrichtingen Theatre Management, Visual Art and Design Management, Music Management, Arts and Media Management en Event Management. Door het streven naar docenten met grotere aanstellingen zorgt de opleiding voor meer binding met de opleiding. Daarmee vergroot zij tevens de mogelijkheid medewerkers gericht te scholen, wat de kwaliteit van de uitvoering van het onderwijs ten goede komt. Door het voeren van (jaar)gesprekken zorgt de opleiding er tevens voor dat de docenten blijven voldoen aan de eisen die het uitvoeren van het programma vereist. Het auditteam beoordeelt standaard 8 met een 'goed'.

Standaarden 13, 14 en 15

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding regelmatig en systematisch op verschillende manieren de kwaliteit van de opleiding evalueert met studenten, docenten, alumni en werkveld. Het auditteam verwacht dat het nieuwe HKU Kwaliteitsplan zal zorgen dat de uitvoering van de kwaliteitszorg binnen de opleiding en HKU meer op één lijn komt. De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden er aantoonbaar toe dat de opleiding daar waar gewenst/noodzakelijk, verbetermaatregelen treft om haar doelen te realiseren. Het auditteam trof hiervan duidelijke voorbeelden aan zoals het flexibiliseren van het curriculum van jaar 3 door het derdejaars project en de stage alternerend aan te bieden, het uitbreiden en inhoudelijk verbeteren van de begeleiding in de voorfase van het afstudeerproject, het beschikbaar stellen van meer individuele werkruimten voor studenten op de locatie Lange Vie, het organiseren van het docententeams in jaarteams om de onderlinge samenwerkingscultuur te versterken en het onderwijs verder te verbeteren.

Pagina 6 van 12 De opleiding zorgt ervoor dat studenten, docenten, opleidingscommissie, examencommissie alumni en werkveld nauw betrokken zijn en zich ook betrokken voelen bij de kwaliteit van de opleiding.

Het auditteam beoordeelt standaard 13 met een 'voldoende' en de standaarden 14 en 15 met een 'goed'.

Algemene conclusie:

Op grond van de hierboven vermelde oordelen en conform de beslisregels van de NVAO, komt het auditteam dat de aanvullende beoordeling uitvoerde, tot het eindoordeel 'positief' voor deze opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het eerste panel.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het tweede panel en in het bijzonder om aandacht te besteden aan een tijdige registratie van de studieresultaten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 8 december 2014 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit de accreditatietermijn te verlengen van de opleiding hbo-bachelor Kunst en Economie (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Arts and Media Management, Event Management, Music Management, Theatre management, Visual Art and Design Management. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 30 januari 2015

De NVAO

Voor deze:

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Eerste beoordeling

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	
	6. Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	
	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Goed
3. Personeel	9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	
	10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	
	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	
4. Voorzieningen	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
5. Kwaliteitszorg	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Goed
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Goed
	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties		
Eindoordeel		Positief

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	17,3%	16,8%	11,9%	13,2%	16,6%	17,0 %

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007	2008
Uitval	22,1%	14,3%	16,1%	17,9%

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	52,7%	63,7%	63,0%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD
Percentage	48%	0,3%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:30,2
-------	--------

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	10,2	8,2	4,3	8,5

- Drs. W.G. van Raaijen (voorzitter), senior adviseur en partner bij Hobéon;
- Prof.dr. G. de Brabander (panellid), emeritus hoogleraar en oprichter van de Master in het kunstmanagement van de Universiteit van Antwerpen, als consultant en bestuurslid actief in het domein van kunst en management;
- Drs. A.C.E. Uhlenbusch (panellid), directeur van het Instituut voor Communicatie en lid van de faculteitsdirectie Faculteit Communicatie en Journalistiek van de Hogeschool Utrecht;
- J.M.G. Zeiss (panellid), programmeur *special events* bij de Melkweg te Amsterdam;
- N. Luttkhold (student-lid) studeert Management Economie en Recht aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Het panel werd ondersteund door C.G. Versluis (Hobéon), secretaris (gecertificeerd).

- Drs. W.G. van Raaijen is senior adviseur en partner bij Hobéon. Sinds 2004 treedt hij veelvuldig op als lead-auditor (voorzitter) van accreditatie-audits in het hoger onderwijs, waaronder bij een flink aantal kunstvakopleidingen;
- P. De Groote, MA, was van 2001 tot 2013 departementshoofd van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen (KCA) en is vanaf 1 oktober 2013 algemeen directeur van de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen waarvan het KCA een departement is; voorheen danser, balletmeester en docent Dans in het hbo;
- Prof. dr. G. de Brabander was oprichter van de Master in het Cultuurmanagement aan de Universiteit van Antwerpen en tot 2008 coördinator van deze opleiding. Thans is hij met emeritaat, maar als consultant, gewoon hoogleraar en bestuurslid nog steeds actief in het domein van kunst en management;
- J.G.H. van Gemert is docent theater aan het Koning Willem I College in Den Bosch, ontwikkelaar bij het Steunpunt Cultuurprofielscholen, begeleider van (netwerken van) cultuurprofielscholen en lid van de Verkenningcommissie Kunstvakken in de 2e fase van havo en vwo. Hij is tevens lid van de redactie van Kunstzone, Tijdschrift voor Kunst en Cultuur in het onderwijs;
- S. Faber studeert aan de masteropleiding Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en is uitvoerend musicus en docent Piano bij ArteZ.

Het panel werd ondersteund door G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).